

Saksbehandler: Svein Mathias Køhn

Referanser: KR 03/09, SKR 04/09

Saksdokumenter:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
06.02.2009	2008 Årsmelding.doc	33344

Årsmelding for de sentralkirkelige råd 2008

Sammendrag

Årsmeldingen for 2008 er utarbeidet som en oppfølging av årsplanen. Status ved årets slutt er grunnlaget for videre planlegging av mål i 2009.

Årsplanen var utarbeidet med 8 resultatmål og bygget opp med en inndeling etter tildelingsbrevet fra Kirke- og kulturdepartementet.

Kirkemøtet 2004 vedtok at myndighet til å godkjenne melding fra Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd delegeres til Kirkerådet. Det vil si at Kirkerådet godkjenner meldingen for alle tre råd og sender den til orientering til Kirkemøtet og til departementet.

Mellomkirkelig råd får tilsendt i papirutgave de deler av årsmeldingen som gjelder Avdeling for økumenikk og internasjonale relasjoner (dvs. arbeidsområdene til MKR, SMM og KUI). Hele årsmeldingen sendes MKRs medlemmer i e-post.

Forslag til vedtak

Mellomkirkelig råd godkjenner årsmeldingen om Mellomkirkelig råds virksomhet i 2008. Meldingen oversendes til Kirkerådet til endelig godkjenning

Saksorientering

Årsmeldingen er lagt opp som en samredigert melding for Kirkerådet, Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd og blir lagt fram til godkjenning for Kirkerådet. Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd godkjenner meldingen for sine felter før den oversendes til Kirkerådet for endelig godkjenning.

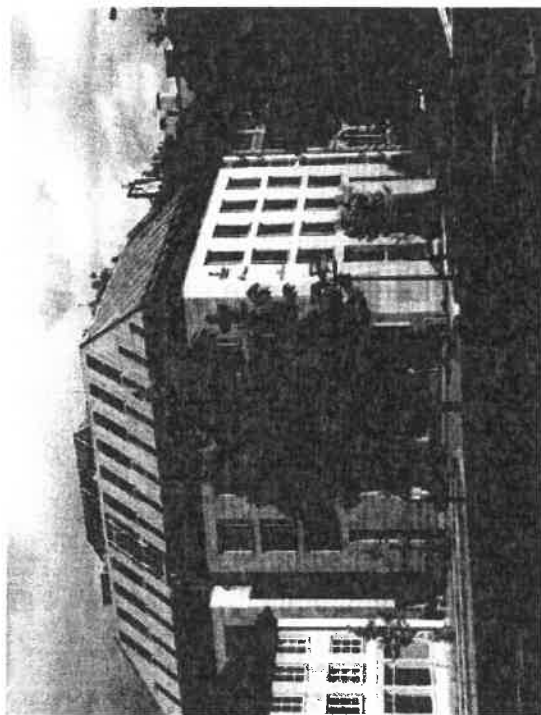
Kirkemøtet tok tidligere Kirkerådets årsmelding til orientering, mens meldingen for Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd ble godkjent. Fra og med Kirkemøtet 2004 har Kirkemøtet delegert til Kirkerådet å godkjenne meldingen fra Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd. Meldingen går som en orienterings sak til Kirkemøtet.

For å imøtekomme behovene for rapportering til departementet har også årsmeldingen fra og med denne utgaven blitt omarbeidet slik at den bedre ivaretar de krav som rettes til rapporteringen gjennom departementets tildelingsbrev. Dette sees bl.a. i at strukturen på meldingen samsvarer med rapporteringskravene i tildelingsbrevet. Denne omleggingen vil fortsette, og har allerede gitt ytterligere konsekvenser for årsplan 2009, som igjen vil få konsekvenser for årsmelding 2009.

Det er lagt inn en helhetlig evaluering av hvert eget felt. Dette gir en oversikt over helhetstenkningen på de ulike felter.

ÅRSMELDING 2008

FOR DE SENTRALKIRKELIGE RÅD

Kirkerådet
Mellomkirkeleg råd
Samiske kirkeråd

Innholdsfortegnelse etter tildelingsbrevets resultatmål

2.1. GUDSTJENESTELIV - KIRKENS ØKONOMI - INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON - SAMISK KIRKELIV - KIRKE OG SAMFUNN - FRED, RETTFERDIGHET OG MENNESKERETTIGHETER - LOKAL KIRKE I ET GLOBALT FELLESSKAP.....	3
2.1.1. Gudstjenesteliv.....	3
2.1.2. Kirkens økonomi.....	6
2.1.3. Informasjon og kommunikasjon.....	7
2.1.4. Samisk kirkeliv.....	10
2.1.5. Kirke og samfunn.....	13
2.1.6. Fred, rettferdighet og menneskerettigheter.....	17
2.1.7. Lokal kirke i et globalt fellesskap.....	22
2.2. TROSOPPLÆRING, UNG I KIRKEN.....	25
2.2.1. Trosopplæring.....	25
2.2.2. Ung i kirken.....	29
2.3. DIAKONI.....	31
2.3.1. Diakoni.....	31
2.4. SAMARBEID.....	34
2.4.1 Samarbeid.....	34
2.5. ØKUMENIKK - RELIGJONSDIALOG - MISJON OG EVANGELISERING.....	38
2.5.1. Økumenikk.....	38
2.5.2. Religionsdialog.....	44
2.5.3. Misjon og evangelisering.....	48
2.6. KULTUR OG KIRKEMUSIKK.....	50
2.6.1. Kultur og kirkemusikk.....	50
2.7. KIRKEORDNINGSSPØRSMÅL - KIRKENS ORGANISASJON OG LEDELSE – UTDANNING, FRIVILLIGE, STILLINGER OG ANSATTE.....	52
2.7.1. Kirkeordningsspørsmål.....	52
2.7.2. Kirkens organisasjon og ledelse.....	55
2.7.3. Utdanning, frivillige, stillinger og ansatte.....	58
2.8. ORGANISERING OG ADMINISTRASJON.....	60
2.8.1. Organisering og administrasjon.....	60
Vedlegg: Rapport på likestilling i sekretariatet.....	62

	<p>undervisningsrådverstillingen har Kirkeakademiene inntil videre overtatt deler av sekretariatsansvaret for KR.</p> <p>c. Kirkerådet har sammen med KA kirkens arbeidsgiver- og interesseorganisasjon sendt søknad til Kirkens landsfond om prosjektmidler for å utvikle en verdiplattform for menighetsbarnehagene.</p>
<p>6) Arrangere dagskonsultasjon 29. okt. med Plan for diakoni som hovedfokus og med seksjonens tverrgående perspektiver sett i et helhetsperspektiv som tema.</p>	<p>"Kirkens kroppspråk – vår utfordring" ble arrangert på Hotell Opera, Oslo 27. november, med tilsvarende fagstab som Seksjon for kirke og samfunn som målgruppe. Dagskonsultasjonen hadde 42 deltakere. Samlinger for ulike faggrupper ble arrangert i tilknytning til arrangementet.</p>

2.1.6. Fred, rettferdighet og menneskerettigheter

Resultatmål for feltet: Tydeliggjøre kirkens politiske rolle og engasjement i samfunnet

I. Helhetlig evaluering av feltet

Mye arbeid har vært gjort for å underbygge Kirkerådets signifikante bidrag til den politiske prosessen med ny Utlendingslov. Kirkens budskap om en mer human innvandringspolitikk har blitt tydelig kommunisert til offentligheten. Kontakten med migrantkirker er i noen grad styrket. KM-saken om "Kyrkjene i Midtausten og vårt ansvar" ble godt mottatt. MKR må sies å ha opprettholdt, og i en viss grad styrket, sin posisjon som aktør i Norge og internasjonalt på områdene fred og rettferdighet, økonomisk globalisering og religionsfrihet.

II. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:

1) Bidra til en mer human flyktningpolitikk og styrke Den norske kirkes engasjement for migrasjonsspørsmål og integrering av flyktninger og asylsøkere.

Rapportering og evaluering i forhold til delmål

Dette er fulgt opp på mange måter. Det har vært aktiv deltakelse i Flyktningenetverket i Norges Kristne Råd og på CCMEs generalforsamling på Kypros. I tillegg har man styrket kontakten til KV på temaområdet migrasjon. Det har vært arbeidet aktivt for å styrke de politiske rettighetene til papirløse migranter, både gjennom lobbyarbeid mot de politiske partiene, i form av MKR-uttalelse fra 11.2.08 og årsmøteuttalelse fra Flyktningenetverket. Sammen med andre aktører har MKR bidratt til offentlige protester mot regjeringens forslag til innstramminger i asylpolitikken høsten 08, bl.a. gjennom en uttalelse fra rådsrådet i september. Det nordiske, økumeniske samarbeidet om migrasjon er styrket, og i

	<p>oktober ble det arrangert en fellesnordisk konferanse og utgitt en rapport om migrantmenigheter og integrering. Kontakten med migrantkirker er styrket, både gjennom felles deltakelse på CCMEs generalforsamling, gjennom forumet i Flyktingenettverket, og gjennom begynnende forberedelser av KM-sak. MKR har bidratt til en offentlig debatt om liberalisering av norsk arbeidsinnvandringspolitikk gjennom en kronikk i Dagbladet 18.12.08.</p>
<p>2) Styrke engasjementet for Midtøsten</p>	<p>Dette er fulgt opp på mange måter. Deltagelse i ulike nettverk nasjonalt og internasjonalt, særlig i KV, for å styrke kirkenes arbeid for fred. Støtten til dialogen mellom religiøse ledere i det hellige land bærer viktige frukter.</p> <p>Den norske kirke framstår som en pådriver for kirkenes fredsengasjement. Kirkemøtet behandlet saken "Kirkene i Midtøsten og vårt ansvar" og tok stilling til vårt felles ansvar for å vise solidaritet med kirkene der og deres arbeid for fred og forsoning. Solidaritetsuken som Kirkenes Verdensråd anbefaler ble markert, bl.a. med gudstjeneste der utenriksminister Støre og biskop Younan fra Jerusalem deltok.</p> <p>Uttalelse sammen med preses om de humanitære lidelser som følge av Israels krigføring i Gaza, og behovet for at begge parter stanser krigshandlingene.</p>
<p>3) Ta opp aktuelle spørsmål knyttet til økonomiske og sosiale menneskerettigheter, med særlig fokus på den norske stats nasjonale og internasjonale forpliktelser</p>	<p>Det har vært avholdt 4 møter i Menneskerettighetsutvalget under MKR. Utvalget har gitt bidrag til Kirkerådets høringsvar til NOU 2008:1 Kvinner og homofile i trossamfunn. Utvalget har kommet med en uttalelse om MR-situasjonen i Kina og hvordan bedre MR-situasjonen i Kina.</p>
<p>4) Videreføre arbeidet med økonomisk globalisering og global rettferdighet</p>	<p>I tiden etter Kirkemøtet 2007 fulgte det en oppfølging av KM-saken om økonomisk globalisering i pressen, hvor MKRs leder og KISPs leder deltok.</p> <p>Lederen i KISP er deltager i en referansegruppe som skal jobbe</p>

	<p>videre med AGAPE-prosessen i KV i årene som kommer. Det jobbes i første rekke frem mot en større europeisk konsultasjon i 2010, hvor Den norske kirke vil spille en viktig rolle.</p> <p>MKR har deltatt i Forum for utvikling og miljø (ForUM) sin arbeidsgruppe som hadde til formål å følge og gi innspill til norske posisjoner til FNs toppmøte om Finansiering for utvikling (FFD) i Doha, Qatar 29. november – 3. desember 2008. På møtet i Doha var MKRs rådgiver ForUMs representant i den offisielle norske delegasjonen.</p> <p>MKR har, i lys av KM-vedtaket, hatt møter med OVF for å diskutere hvorvidt OVF ser det som mulig å ta et krav om å ekskludere selskaper som investerer i skatteparadisier i de etiske retningslinjene for fondet. KISP har også utfordret KNIF (Kristen-Norges Innkjøpsfellesskap) til å se på sin samarbeidsportefølje og fjerne selskaper som har på en eller annen måte er tilknyttet skatteparadisier Kirkerådet har levert høringsvar til NOU 2008:14 "Samstemt for utvikling" - en NOU som ser på hvordan norsk politikk virker inn på utviklingen i fattige land, og som fremmer forslag til hvordan norsk politikk kan bli mer samstemt med utviklingsmålene.</p> <p>Kirkerådet har også gitt høringsvar til Finansdepartementets notat om evalueringen de etiske retningslinjene for Statens pensjonsfond – Utland.</p>
<p>5) Videreføre Den norske kirkes engasjement i klima og miljøpolitikken</p>	<p>KM-saken 2008 om bærekraftreformene.</p> <p>KISP har behandlet klima og miljø ved begge sine møter i 2008. Det ene møtet ble holdt i Tromsø – og her var fokuset satt på klima og miljøutfordringene i nordområdene.</p> <p>I samarbeid med Presteforeningen er det i 2008 utarbeidet et nettbasert studieopplegg til bruk ved prestesamlinger og andre studiesamlinger i menighetsråd, stab, bibelgrupper o.a. grupper i menigheten. Arbeidet søker å bygge videre på KM-vedtakene i 2007 ("Økonomisk globalisering som utfordring til kirkene" og "Truet liv – troens svar").</p>

<p>6) Videreføre arbeidet med religionsfrihet</p>	<p>Prosjektet i regi av Oslokoalisjonen med å lage etiske retningslinjer for misjon er i sluttfasen. Et utkast til retningslinjer ble presentert på en internasjonal konferanse i november. Innspillene fra denne konferansen inkorporeres og de ferdige retningslinjene presenteres i 2009.</p>
<p>7) Styrke Mellomkirkelig råds engasjement for fred og rettferdighet i samarbeid med kirker vi har avtale og fellesskap med i Sør-Afrika, Brasil og Palestina</p>	<p>I oktober ble det arrangert en delegasjonsreise til Sør-Afrika. Hovedformålet med turen var å fortsette diskusjonen om hvordan avtalen med ELCSA kan fylles med innhold slik at den er til gjensidig glede for begge parter. Siden NMS og Kirkens Nødhjelp også har skrevet under denne avtalen, var representanter fra disse organisasjonene med på (deler av) turen. Samarbeidet med ELCSA konkretiseres ytterligere i 2009. Brasil (se økumenikk)</p>
<p>8) Bidra i Leuenbergfellesskapets (Konferansen av Protestantiske kirker i Europa) arbeid med å lage kriterier for kirkenes sosial-etiske engasjement</p>	<p>MKR har gitt vesentlige bidrag i arbeidet med å lage disse kriteriene. MKRs rådgiver har sittet i redaksjonsgruppen som har ledet dette arbeidet. Dokumentet er ferdig og vil bli sendt ut til CPCEs medlemskirker for kommentarer.</p>
<p>III. Tiltak, planer og strategier for å nå delmålene i 2008:</p>	
<p>1) <u>Flyktningepolitikk og integrering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Følge opp vedtakene fra Kirkemøtene i 2006 og 2006 - Sammen med biskopene profilere Dnk som aktør i innvandrings- og integreringsdebatten, med et særlig fokus på papirløse/ureturnerbare innvandrere i 2008. - Legge til rette for møter med stortingskomité, de politiske partiene og statlige institusjoner som AID, UNE og UDI. - Samarbeide med og gjøre bruk av NKRs Flyktningenettverk, samt øke kontakten med migrantmenigheter i Norge. - Styrke samarbeidet med andre relevante organisasjoner, både kirkelige og sekulære, som arbeider for en mer human integrerings- og innvandringspolitikk. - Styrke den teologiske refleksjonen og det økumeniske samarbeidet nasjonalt og internasjonalt i forhold til 	
<p>Gjennomført, se ovenfor Gjennomført, se ovenfor</p>	<p>Rapportering og evaluering i forhold til delmål</p>
<p>Gjennomført, se ovenfor</p>	<p>Gjennomført, se ovenfor</p>
<p>Gjennomført, se ovenfor</p>	<p>Gjennomført, se ovenfor</p>
<p>Gjennomført, se ovenfor</p>	<p>Gjennomført, se ovenfor</p>
<p>Gjennomført, se ovenfor</p>	<p>Gjennomført, se ovenfor</p>

<p>flyktning, asyl, integrering og migrasjonsspørsmål, herunder delta i det nordiske nettverket for kirker og migrasjon og delta i arrangeringen av integreringskonferanse i Sverige.</p>		
<p>2) <u>Midtøsten</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ferdigstilt MKR-dokumentet "Hovedområder i engasjementet for Midt-Østen" - Vist solidaritet med kirkene og styrket det kristne nærværet i området - Planlagt og gjennomført reise for norsk kirkelig ungdom til Syria - Bidratt til den norske og internasjonale politiske debatten om Midtøsten - Arbeidet inn mot stiftelsen "Oljeberget" med tanke på støtte til den palestinske befolkningen - Samarbeidet økumenisk om Midtøsten-spørsmål i Norge og internasjonalt - Deltatt i Ledsagerprogrammet som eierorganisasjon 	<p>Gjennomført, se ovenfor</p> <p>Gjennomført, se ovenfor</p> <p>Gjennomført, se ovenfor</p> <p>Gjennomført, se ovenfor</p> <p>Gjennomført, se ovenfor</p> <p>Gjennomført, se ovenfor</p> <p>Gjennomført, se ovenfor</p> <p>Gjennomført, se ovenfor</p> <p>Gjennomført, se ovenfor</p> <p>Gjennomført, se ovenfor</p> <p>Gjennomført</p>	
<p>3) <u>Menneskerettigheter</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Forberedt saker og fulgt opp vedtak i Menneskerettighetsutvalget - Sittet i arbeidsutvalget og styret for Menneskerettighetsfondet - - Engasjert seg i de kasteløses (dalitenes) kamp for verdighet og rettferdighet 	<p>Gjennomført, se ovenfor</p> <p>Gjennomført, se ovenfor</p> <p>Gjennomført, se ovenfor</p>	
<p>4) <u>Globalisering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Fulgt opp Kirkemøtesaken om "Økonomisk globalisering som utfordring til kirkene" - Deltatt i AGAPE- prosessen i Kirkenes Verdensråd - Deltatt i FORUMs arbeidsgruppe om finansiering for utvikling 	<p>Gjennomført, se ovenfor</p> <p>Gjennomført, se ovenfor</p> <p>Gjennomført, se ovenfor</p>	
<p>5) <u>Klima og miljø</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Reist klima og miljø som et bredt økumenisk spørsmål - Bidratt til den norske politiske debatten om en helhetlig utvikling av nordområdene - Deltatt i debatten om forvaltningen av oljefondet og hvordan fondet kan brukes i miljøets og de fattiges tjeneste - Løftet miljøspørsmålene opp som en bred inter-religiøs utfordring - Utarbeidet et dokument om teologi og spiritualitet ang. klimasaken (KM-vedtaket). 	<p>Gjennomført, se ovenfor</p> <p>Gjennomført, se ovenfor</p> <p>Gjennomført, se ovenfor</p> <p>Delvis gjennomført</p>	

<p>6) <u>Religionsfrihet</u> - Sittet i arbeidsutvalget og styret i Oslokoalisjonen for tros og livssynsfrihet. - Ferdigstilt prosjektet Misjon og Menneskerettigheter under Oslokoalisjonen</p>	Ikke gjennomført Gjennomført, se ovenfor Gjennomført, se ovenfor
<p>7) <u>Fred og rettferdighet</u> - Funnet måter å trekke sivilsamfunnets organisasjoner med i samarbeidet i de aktuelle landene - Besøkt den lutherske kirken i Sør- Afrika - Deltatt i styringsgruppen i Kirkelig Fredsplattform</p>	Delvis gjennomført, Gjennomført, se ovenfor Gjennomført,

2.1.7. Lokal kirke i et globalt fellesskap

Resultatmål for feltet: Kirkens nord-sør informasjon vil styrke Den norske kirkes arbeid for en mer rettferdig verden, gjennom kunnskap, endrede holdninger og konkrete handlinger

I. Helhetlig evaluering av feltet

Kirkens nord-sør informasjon hadde igjen et år med jevn og høy virksomhet. Arbeidet er fulgt opp i tråd med den 4-årige strategiplanen med Norad (2007-2010). Det har vært et aktiv samarbeide med andre seksjoner i KR, samt med Norges kristne Råd og Kirkens Nødhjelp. Siden arbeidet startet i 1977 har dette blitt mer og mer integrert i KR/MKR's arbeidsfelt.

II. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:

- 1) Globalt gudstjenesteliv: Bidra til at liturgisk materiale fra søsterkirker i Sør er utviklet, gjort tilgjengelig og markedsført overfor norske menigheter.
- 2) Vennsaksarbeid, dialog og kultur møter: Styrke det internasjonale solidaritetsarbeid i norske menigheter gjennom bl.a. vennsaks- og

Rapportering og evaluering i forhold til delmål

Utviklet og utgitt liturgisk materiell til Kirkens nord/sør-søndag (TV-aksjonen) og Verdens aidsdag/MR-søndagen. Materialet er på bokmål og nynorsk gjort tilgjengelig og markedsført i papir- og nett-versjon.

Videre markedsføring av "Syng håp" og Porto Alegre-heftet gjennom verksteder og gudstjenester i årets løp. Nye sanger fra søsterkirker i Asia bearbeidet og markedsført på Asia-turné (se neste punkt).

Gjennomført en ukens kultur- og vennsakssturné med kirkemusikere fra Thailand og Danmark (sept) i Borg, Oslo, Hamar og Sør-

<p>kultursamarbeid, samt prosjektstøtte.</p> <p>3) <u>Miljø, forbruk og rettferd</u>: Bidra til økt engasjement for oppfølging av KM-sakene om miljø, forbruk og rettferd, samt økonomisk Globalisering</p>	<p>Hålogaland bispedømmer</p> <p>Gitt økonomisk støtte til 17 lokale nord/sør-informasjonsstiltak (menigheter/organisasjoner), på bakgrunn av søknader.</p> <p>Utarbeidet "Veiledningshefte for vennskapsmenigheter" – utgitt jan/febr 2009</p> <p>Avholdt fagdag for kirkelige utdanningsinstitusjoner (økt) om "Economic Justice as a challenge to church and church based education – related to poverty, wealth and climate change".</p> <p>Utviklet liturgiske andakter om samme tema (distribuert på nett).</p> <p>Utviklet bidrag til nett-basert studieopplegg "Klimakirken.no" i samarbeid med PF.</p> <p>Deltatt i arbeidsgruppe for miljø, forbruk og rettferd. Medansvarlig for årlig strategiseminar for ressursgruppene i bispedømmene.</p> <p>Deltatt på klimakonferanse, Svalbard (sept).</p> <p>Markedsført "Grønn kirkebok" og "Grønne menigheter" gjennom seminar, verksteder og gudstjenester lokalt og regionalt</p> <p>Fagdag: se ovenfor.</p> <p>Deltatt i norsk, nordisk og Norden-FOCCISA ressursgrupper om teologi & hiv. Planlagt ToT (Training of Trainers) rundt materialet "En kropp" – avholdes april 2009 i Trondheim. Deltatt i ToT i Malawi og AACCC generalforsamling i Mosambik (Norden-FOCCISA).</p> <p>Samlet og distribuert kirkelige initiativer rundt Verdens aidsdag (VAD.kalender).</p>
<p>4) <u>Kunnskap og kirkelig refleksjon om Nord/Sør</u>-spørsmål: Bidra til økt satsing på økumeniske og internasjonale spørsmål i kirkelig utdanning, og til økt engasjement for oppfølging av KM-saken "Hiv & aids som utfordring til Den norske kirke".</p>	<p>Nettsidene er driftet og oppdatert fortløpende. Vha ekstern ansatt (jan-mars) ble KUIs nettsider knyttet opp mot naturfag, samfunnsfag og KRL-fag 1.-10.årstrinn.</p> <p>"Positiv" heftet tilrettlagt som elektronisk versjon. Fokusartikler oversatt om "Kvinner og vann".</p>
<p>5) <u>Nettsidene www.kui.no</u>: drifte og videreutvikle nettsidene, spesielt med henblikk på kirkelig ansatte og på ungdom</p> <p>6) Felles virksomhet og øvrige oppgaver</p>	<p>Organisert og fulgt opp 4 møter i KUIs prosjektkomité. Deltatt i MKR, KISP og Global info's møter, Fairtrade Max Havelaars valgkomité, RORGs valgkomité, Grønn hverdags råds møter.</p>

III. Tiltak, planer og strategier for å nå delmålene i 2008:	Rapportering og evaluering i forhold til delmål
<p>1.1. Utvikle og sende ut ressursmaterieill til bruk for markering av nord/sør-søndagen, Verdens aidsdag, Freds- og menneskerettighetssøndagen, Skaperverkets dag</p> <p>1.2. Oppdatere nord/sør-liturgidatabasen på norsk og engelsk (www.kui.no) fortløpende</p> <p>1.3. Bidra ved verksteder og gudstjenester lokalt og regionalt med inspirasjon fra den verdensvide kirke (Syng håp, Porto Alegre-heftet; Grønn kirkebok mv) hele året</p> <p>1.4. Oversette og bearbeide nytt liturgisk materieill fra internasjonale kirkelige organer (KV, LWF, EAA o.a.)</p> <p>1.5. Gi innspill til reform for gudstjenesteliv i Dnk om internasjonale, økumeniske gudstjenesteressurser</p>	Se ovenfor
<p>2.1. Planlegge og arrangere kulturmøte/turné (seminarer/workshops/gudstjenester) med musikere o.a. kunstnere fra Asia)</p> <p>2.2. Utarbeide veiledningshefte til ”Vennskap over grenser”</p> <p>2.3. På bakgrunn av søknader fra menigheter og organisasjoner, tilby økonomisk støtte til lokale nord/sørinformasjonstiltak etter Norads retningslinjer</p>	Se ovenfor
<p>3.1. Markedsføre Grønn kirkebok og Grønne menigheter ved ulike arrangementer lokalt og regionalt</p> <p>3.2. Fremme menighetspedagogisk materieill relatert til KM-sakene 2007 (Klima/miljø og Økonomisk globalisering)</p> <p>3.3. Delta i nasjonal arbeidsgruppe for miljø, forbruk og rettferd</p>	Se ovenfor
<p>4.1. Arrangere fagdag for kirkelige utdanningsinstitusjoner (okt). Tema: Økonomisk globalisering</p> <p>4.2. Bidra til kursing av ledere og ungdom i hiv & aids-materieill (En kropp, Positiv mv)</p> <p>4.3. Delta i norsk, nordisk og Norden-FOCCISA arbeidsgrupper om Teologi og hiv</p> <p>4.4. Samle og sende ut informasjon om Verdens aidsdag i kirkelig regi</p>	Se ovenfor
<p>5.1. Drifte nettsidene med oppdatering og produksjon av relevant informasjon og ressursmaterieill. Spesielt fokus på ”Kvinner og vann”.</p> <p>5.2. Utvikle tiltak basert på ungdom (IKT-basert læring)</p>	Se ovenfor

2.5. ØKUMENIKK - RELIGIONSDIALOG - MISJON OG EVANGELISERING

Overordnet resultatmål fra Kirkerådets tildelingsbrev (fra KKD): Bidra til dialog og samhandling med andre kirke-, tros- og livssynssamfunn

2.5.1. Økumenikk

Resultatmål for feltet: Bidra aktivt til videreutviklingen av Den norske kirke som økumenisk partner

I. Helhetlig evaluering av feltet	
<p>Året 2008 var preget av stabil og høy innsats på økumenikk-feltet. Resultatoppnåelsen var høy. Ett delmål forble helt uoppnådd, nemlig avtalen mellom Den norske kirke og Den Evangelisk-Lutherske Frikirke som ikke ble undertegnet, grunnet et uventet, negativt vedtak på Frikirkens Synodemøte. Samarbeidet på tvers av enhetene i sekretariatet fungerte godt, og ble styrket gjennom flere prosjekter. De økumeniske relasjonene til Metodistkirken og Den katolske kirke i Norge ble vel ivaretatt av alle impliserte parter, og forholdet til de internasjonale økumeniske relasjonene var tett og innholdsrikt, ikke minst m.h.t. Midtøsten-spørsmål og religionsdialog. En rekke saker fra MKRs virksomhet ble dekket ved medie-oppslag og debattinnlegg.</p>	
II. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:	Rapportering og evaluering i forhold til delmål
<p>1) Slutføre avtalen med DELF "To kirker- en tro"</p> <p>2) Konkretisere oppfølgingen av avtalen "Nådens fellesskap" med Metodistkirken i Norge</p>	<p>Den nye organiseringen av kontakten har gitt resultat i mer kontakt på lederplan, og at det blir tatt opp flere viktige temaer for begge kirker mer direkte. Har framstått sammen i relasjon til for eksempel det protestantiske kirkefellesskap i Europa.</p> <p>Konkretisert samarbeid gjennomført på bl.a. diakoni. Den norske kirke var representert på Metodistkirkens årskonferanse, og Metodistkirken var tilstede på Kirkemøtet 2008, for første gang også med talerett. "Nådens fellesskap" har også resultert i konkret planlegging av samarbeidsprosjekt for 10-årsmarkering av Felleserklæringen om rettferdiggjørelseslæren i 2009.</p>
<p>3) Videreføre katolsk-lutherske relasjoner, herunder samtalegruppen KATLUSA, og første fase av studiet omkring "Kirkens apostolighet".</p>	<p>Samtalegruppen hadde to møter i 2008 under ledelse av de to kirkenes biskoper i Oslo. Møtene er preget av stor åpenhet og viktige utvekslinger omkring kirkelivet og økumenikken. De to første delene av apostolighetets-rapporten ble grundig gjennomgått og</p>

	drøftet.
4) Videreutvikle relasjonene til ortodokse de kirkene i Norge og i Europa	<p>Relasjonene mellom Dnk og de ortodokse kirkene i Norge og Europa skjer delvis gjennom deltakelse i ulike begivenheter og arrangementer og delvis gjennom ordnet samarbeid i multilaterale organer (NKR, KEK o.a.). Relasjonene har vært videreutviklet, selv om homofilisaken forblir vanskelig. Barents-samarbeidet fortsetter, men ikke noe kontaktgruppemøte i 2008. Har hatt kontakter med Moskva, bl.a. GS deltagelse i patriark Alexey IIs begravelse.</p>
5) Bidra til å styrke og løfte opp Norges Kristne Råd i Norge	<p>Gjennomført. Deltatt i arbeid med styrking av NKRs vedtekter, konsolidering av utvidelsen av NKR, religionspolitisk arbeid, NKRs rolle i miljøspørsmål, i arbeid for kirkesolidaritet med Midtøsten m. m. Dnk blir oppfattet som en viktig medlemskirke som gir støtte til det felles arbeid i NKR</p>
6) Bidra til videreutvikling av lokaløkumenisk arbeid i Norge	<p>MKR bidrar til det lokaløkumeniske arbeidet i NKR. I tillegg utfolder dette engasjementet seg i kommunikasjon med lokal aktører angående internasjonale spørsmål, initiering av religionsdialog og informasjon om økumeniske relasjoner.</p>
7) Bedre informasjonsarbeidet om økumeniske relasjoner	<p>Flere oppslag i media om MKRs arbeid. Aktiv oppgradering av informasjon om arbeid med religionsmøtet. Noe mer informasjon om arbeidet gjennom kirken.no. Viktig og nyttig møte med Hamar bispedømme i september.</p>
8) Delta i studiet og drøftelsen av KVs ekklesiologi-dokument fra Porto Alegre og studiedokumentet "The Nature and Mission of the Church"	<p>Aktiv deltakelse i Norsk Teologisk Samtaleforums arbeid med dokumentene, forberedelse av svar til delkapitler, samt diskusjon i Teologisk nemnd har lagt grunnlag for videre svararbeid fra Den norske kirke i 2009.</p>
9) Gjennomføre første fase av et studieprosjekt om hva det vil si for Den norske kirke i dag å være en evangelisk-luthersk kirke.	<p>Tema har vært forberedt av sekretariatet i samarbeid med Teologisk nemnd. En todagers konsultasjon over emnet ble avholdt i desember 2008. På bakgrunn av konsultasjonen har Teologisk nemnd lagt frem forslag til disposisjon for videre arbeid i 2009 og 2010 med et grundigere dokument om temaet.</p>

<p>10) Konkretisere og følge opp avtalene med søsterkirkene i Brasil (IELCB), Midtøsten (ELCJHL) og i Sør-Afrika (ELCSA)</p>	<p>Gjennomført med blant annet delegasjonsreiser til alle tre kirker. En bred delegasjon med KN, NMS, Oslo og Stavanger bispedømme sammen med repr. for MKR besøkte og evaluerte kontakten med ELCSA.</p> <p>Presidenten i IELCB, W. Altmann, besøkte Dnk i mai 2008, hvor besøk til andre norske samarbeidspartnere, bl.a. NMS i Stavanger, også ble gjennomført. Den norske kirke sendte to representanter til IELCBs synoderådsmøte i Brasil i oktober 2008. Dette ledet til en rekke møter om konkrete samarbeidsområder innenfor misjon, miljø, menneskerettigheter og økumenikk. Besøket ledet også til avklaring av bruken av tidligere gitte prosjektmidler, samt planlegging av fremtidig diakonale prosjekter.</p> <p>En ungdomsdelegasjon besøkte ELCJHL. Biskop Younan deltok på KM 2008, og har også ellers vært i Norge på besøk. Vi har styrket og fylt relasjonene med mer innhold. Samarbeidet med NMS og KN er blitt fokusert og videreført. Men det trengs ytterligere utvikling av hvordan ressurser og roller samkjøres.</p>
<p>11) Bidra til prosessen med å klargjøre Kirkens Nødhjelps egenart og rolle i økumenisk kontekst.</p>	<p>Gjennomført ved en grundig deltagelse i KNs arbeid med langsiktige prinsippprogram. Resultatet viktig styrking av KNs mandat til å bygge opp kirker som relevante partnere.</p>
<p>12) Bidra til styrket samarbeid med nordiske og baltiske søsterkirker, bl.a. på nivå av økumeniske sekretærer</p>	<p>Kommunikasjonen mellom nordiske og baltiske søsterkirker er godt ivaretatt. Delmålet nådd ved at det er deltagelse i mange ulike nettverk som på ulike måter gir disse relasjonene innhold. Sekretærkontakten både målrettet og omfattende i relasjon til internasjonalt økumenisk arbeid.</p> <p>Konkret: Deltakelse og aktiv oppfølging av nordisk-baltisk sekretærmøte i mars 2008, samt vertskapsforberedelser for neste møte i januar 2009 gjennomført. I tillegg er deltakere sendt til en rekke nordiske og baltiske konferanser.</p>
<p>13) Videreføre norsk engasjement i GEKE (Leuenberg fellesskapet)</p>	<p>Gjennom visepresidentskap er Den norske kirke sentralt representert i GEKE. I tillegg har tre deltakere deltatt på to teologiske konsultasjoner i GEKE-reg. begge konsultasjoner følges opp.</p>

14) Videreføre norsk engasjement i Porvoofellesskapet	Den norske kirke deltok med tre representanter til Porvoo teologisk konsultasjon i januar 2008. Arbeidet fra konsultasjonen ble videreført til Teologisk nemnd. I tillegg har vi deltatt på Porvoo Contact Group møte i oktober 2008. I samarbeid med den evangelisk-lutherske kirke på Island vil Den norske kirke overta den lutherske representasjonen i Porvoos arbeidsgruppe.
15) Videreføre norsk engasjement i Konferansen av europeiske kirker (KEK)	Den norske kirke har vært representert i flere arbeidsgrupper, kommisjoner samt i sentralkomiteen i KEK. I tillegg har nominasjonsprosess frem mot KEKs generalforsamling i 2009 vært gjennomført, slik at Den norske kirkes delegasjon er påmeldt. Nordisk og baltisk samarbeid frem mot generalforsamlingen var i gang satt.
16) Videreføre norsk engasjement i Det Lutherske Verdensforbund (LVF)	DNKs engasjement i forhold til LVF skjer både gjennom Nasjonalkomiteen (sammen med Frikirken), og gjennom direkte deltakelse i LVFs organer. Helge Aarseth er medlem av LVFs råd som møttes i Arusha, Tanzania i juli. Vi er også engasjert i LVFs arbeid med religionsdialog, og deltar sammen med Kirkens Nødhjelp i komitéarbeidet med LVFs fornyelse.
17) Videreføre norsk engasjement i Kirkenes Verdensråd (KV)	Gjennomført ved deltagelse på møte i Sentralkomiteen, samt diskusjonene om KV's framtid og organisasjonsmessige utfordringer. Bidratt til KV's arbeid for urfolk gjennom ressurser til en egen stilling for dette og gjennom deltagelse i nettverk. Deltagelse og ledelse (v/gen.sekr./MKR) av KV's arbeid for fred og forsoning i Palestina/Israel.
III. Tiltak, planer og strategier for å nå delmålene i 2008: 1) Avtale med Frikirken - Vurdere høringsuttalelsene - Drøfte avtalens detaljer med Frikirken, KR og BM - forberede sak til KM 2008 - planlegge gudstjenester der avtalen tenkes feiret 2) "Nådens fellesskap" - Avholde to møter i Samarbeidsrådet	Rapportering og evaluering i forhold til delmål Se ovenfor Se ovenfor

<p>- Arbeide med diakonater, ordinasjonsforståelsen, metodistisk tilslutning til Felleserklæringen om rettferdiggjørelsen, og prosedyrer ved overgang</p>	<p>Se ovenfor</p>
<p>3) KATLUSA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Videreføre kontaktmøtene med gjensidig informasjon - Styrke studiearbeidet, særlig i forhold til den internasjonale dialograpporten om Kirkens apostolitet. 	<p>Se ovenfor</p>
<p>4) Kontakt med ortodokse</p> <ul style="list-style-type: none"> - Styrke samarbeidet med Den russisk-ortodokse kirken, bl.a. i Joint Commission - Videreutviklet Barents-samarbeidet - Delta i den internasjonale luthersk-ortodokse dialogkommissjonen - Forsterke kontakten med Svenska Kyrkan om relasjoner med ortodokse 	<p>Se ovenfor</p>
<p>5) Norges Kristne Råd</p> <ul style="list-style-type: none"> - Delta i rådmøtet og styret/AU - Delta i NTSF og Flyktningnettverket - Bidra til å styrke NKR i offentlig bevissthet 	<p>Se ovenfor</p>
<p>6) Lokaløumenikk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Etablere jevnlig forbindelser med oppnevnte MKR-kontakter ved bispedømmekontorene - Informere til menighetene om MKRs saker og kontakter - Videreutviklet partnerskap mellom menigheter/prostier/bispedømmer og søsterkirker i utlandet 	<p>Se ovenfor</p>
<p>7) Info-arbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Styrke MKRs bruk av kirken.no som kanal for informasjon om økumenisk arbeid, relasjoner og avtaler 	<p>Se ovenfor</p>
<p>8) Ekklesiologi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fortsette arbeidet med ekklesiologidokumentet fra Porto Alegre i samarbeid med NTSF - Gjennomføre studiearbeid og konsultasjon om "The Nature and Mission of the Church" i samarbeid med BM, og forberede svar til KV 	<p>Se ovenfor</p>
<p>9) Evangelisk-luthersk kirke</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gjennomføre første fase av arbeidet om hva det vil si at Dnk er en evangelisk-luthersk kirke 	<p>Se ovenfor</p>
<p>10) Avtaler med søsterkirker</p> <ul style="list-style-type: none"> - Videreføre og konkretisere samarbeidsavtalene med de lutherske kirkene i 	<p>Se ovenfor</p>

<p>Brasil (IECLB), Midtøsten (ELCJHL) og i Sør-Afrika (ELCSA)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ivareta andre relasjoner gjennom ulike kontaktformer <p>11) Kirkens Nødhjelp</p> <ul style="list-style-type: none"> - delta på møter i KNs organer - avholde 2 kontaktmøter - videreføre samarbeidet mellom KN og Stiftelsen Oljeberget <p>12) Nordisk samarbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> - delta på nordisk sekretærmøte - sende deltakere til arrangement i nordisk/baltisk samarbeid - utnytte og pleie de eksisterende nettverk i Norden/Baltikum <p>13) GEKE</p> <ul style="list-style-type: none"> - støtte norsk deltakelse i rådet og presidiet - samarbeide med andre nordiske GEKE-kirker om aktuelle spørsmål - bidra til å fremme samarbeidet mellom GEKE og Porvoofellesskapet <p>14) Porvoo</p> <ul style="list-style-type: none"> - gjennomføre delegasjonsreise fra Dnk til England/Scotland - delta på Theological Conference og Contact Group Meeting - delta i konsultasjonen mellom Porvoo og ortodokse kirker/KEK <p>15) KEK</p> <ul style="list-style-type: none"> - deltatt i sentralkomite- og kirkeledermøte - forberede og delta i KEKs sentralkomit� og i kommisjonsarbeidet - avholdt 1-2 møter i Europautvalget - bidra til samkjøring det norske engasjementet i de økumeniske organisasjonene i Europa, særlig KEK, Porvoo og Leuenberg <p>16) LVF</p> <ul style="list-style-type: none"> - bidra til bevisstheten om det lutherske kirkefellesskapet globalt - bidra til prosessen med Renewal Committee og forberedelsen av LVFs generalforsamling i Stuttgart i 2010. - delta på rådsmøte i Arusha, juni 2008. - avholde ett m�te i LVFs nasjonalkomite <p>17) KV</p> <ul style="list-style-type: none"> - delta i sentralkomiteen, core group for Midtøsten og andre kommisjoner - arbeide med høringsprosesser om ekklesiologi-dokumenter fra Faith and Order (se delmål 8) - bidra til tenkningen om "�kumenikk i det 21. �rhundre" og 	<p>Se ovenfor</p> <p>Se ovenfor</p> <p>Se ovenfor</p> <p>Se ovenfor</p> <p>Se ovenfor</p> <p>Se ovenfor</p> <p>Se ovenfor</p> <p>Se ovenfor</p>
--	---

utviklingen av en bredere form for global generalforsamling - gi faglig og økonomisk støtte til Kjell Magne Bondeviks arbeid i CCIA - bidra til KV's arbeid med urfolk - bidra til KV's arbeid med økonomisk globalisering	
---	--

2.5.2. Religionsdialog

Resultatmål for feltet: Styrke det interreligiøse samarbeidet lokalt, nasjonalt og internasjonalt ved å opprette flere og bedre kontaktpunkter mellom mennesker fra ulike trossamfunn, samt utvikle Dnks posisjon og tenking i forhold til det flerreligiøse samfunnet.

I. Helhetlig evaluering av feltet

Det interreligiøse engasjementet og de interreligiøse relasjonene til Dnk har blitt styrket både nasjonalt og internasjonalt. Lokalt interreligiøst engasjement er bistått og tilført kompetanse gjennom studiemateriell, nettverk og nettsider. ROM-prosjektet ble avsluttet med et godt bilde av hvordan grunnlaget som ble lagt gjennom prosjektet, kan bli fulgt opp i tiden som kommer. MKR vil følge den utviklingen nøye, og delta aktivt i deler av de nye prosessene.

II. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:

1) Bistå aktuelle samarbeidspartnere med faglige innspill og råd for å stimulere til arbeid med religionsmøte i norske menigheter - lokalt og regionalt.	ROM-kordinator har hatt mye kontakt og et stort engasjement inn mot menigheter og bispedømmer. Nettsiden for lokale religionsmøter er bygd ut og gjort mer tilgjengelig. Det har blitt arbeidet med å etablere egne ressursmenigheter som en videreføring av ROM-prosjektet. Slike ressursmenigheter finnes pr. 31.12.08 i Borg, Oslo, Tunsberg, Stavanger og Nidaros.
2) Utvikle ROM-prosjektet i samarbeid med referansegruppen i rammen av prosjektperioden, og arbeide for en god videreføring av arbeidet etter at prosjektet er avsluttet.	MKR har vedtatt et eget dokument med retningslinjer for interreligiøse relasjoner, og fulgt opp innholdet i dette. Dokumentet er formidlet til norsk presse og menigheter, samt internasjonale samarbeidspartnere i Norden, LVF, KV og Porvoo-fellesskapet. MKR har styrket sin posisjon som nasjonal tilrettelegger og aktør for dialog, bl.a. gjennom nasjonalt koordineringsmøte og god kontakt med andre aktører på feltet. MKR har bidratt konstruktivt i det
3) Systematisere arbeid nasjonalt og internasjonalt innenfor interreligiøs dialog, samt tydeliggjøre og styrke MKRs rolle i det interreligiøse landskapet i tråd med MKRs strategidokument.	

<p>4) Videreutvikle ulike ressurser og materiell for arbeid med religionsmøte.</p>	<p>offentlige ordskifte om dialog, sekularisering og Rana-debatt. Nettsidene for religionsdialog er utviklet og gjort mer tilgjengelige for menighetene. Av den grunn har man valgt å legge info om erfaringer fra lokale religionsmøtetiltak ut på nettsidene framfor å lage et hefte nr.3.</p>
<p>5) Styrke kirkelig nettverksbygging i forhold til religionsdialog.</p>	<p>ROM-koordinator har arbeidet for å styrke det kirkelige nettverket for religionsdialog i Oslo, og har også deltatt i etableringen av ressursnettverk andre steder i landet. Kontakten med Dialogsenteret Emmaus er styrket gjennom opprettelsen av Forum 2, et fagforum for anvendt religionsteologi, og gjennom den felles fastebloggen med KN, Kirkerådet og Emmaus. MKR har bidratt til forgang i prosessen med å etablere et interreligiøst kompetansesenter i Oslo i samarbeid med blant annet STL, Areopagos og Oslo bispedømme.</p>
<p>6) Styrke tros og livssynsdialogen nasjonalt ved å bidra i og prioritere tjenlige arenaer for religionsdialog og religionspolitikk.</p>	<p>MKR har bidratt med et stort engasjement i Samarbeidsrådet for tros- og livssynsfunn, STL, både gjennom deltakelse i arbeidsgruppa for lokale dialoger, arbeidsgruppa for tros- og livssynsbejening i offentlige institusjoner, forumsamlinger, fagkonferanse, rådsmøter og arbeidsutvalg. Et eget religionslederforum under STL er også etablert, og her er Dnk representert gjennom Bispemøtets preses. Det har blitt arrangert 3 bilaterale kontaktgruppemøter med Islamsk Råd og 2 møter med Det Mosaiske Trossamfund. Medlemskapet i Ostlokoalisjonen for tros- og Livssynsfrihet er ivarettatt, og MKR har bidratt til Codes of conduct for missionary activities.</p>
<p>7) Videreutvikle kontakten og samarbeidet med internasjonale organisasjoner og nettverk for å utveksle erfaringer fra religionsmøter.</p>	<p>Kontakten og samarbeidet om religionsdialog med KV, LVF og KEK er styrket, særlig i forhold til oppfølgingen av A Common Word og Islam in Europe komiteen i KEK. Kontakten med religiøse ledere i Midtøsten er styrket gjennom arbeidet med Council of Religious Leaders in the Holy Land og gjennom en konferansen om Codes of conduct mellom kristne og muslimske ledere i Amman.</p>

	<p>Kontaktgruppa under MKR deltok også med en representant på Madrid-konferansen. Rom-koordinator har opprettet et samarbeid med Svensk Kyrkan om årlige fagkonferanser om religionssteologi og praktiske erfaringer. Den generelle kontakten med kirkelige, internasjonale samarbeidspartnere i forhold til religionsdialog er holdt ved like.</p>
8) Styrke det økumeniske arbeidet med religionsdialog i Norge.	<p>MKR har hatt god og bred kontakt med NKR, og bidratt i noen grad til å sette religionsdialog på agendaen i økumenisk sammenheng i Norge.</p>
9) Fremme arbeidet for trosfrihet i tros- og livssynsdialogen.	<p>Felleseklæringen er profilert, og det er utarbeidet et oppfølgingssystem for å ivareta denne lokalt. MKR har gjennom Oslokoalisjonen bidratt til å arrangere et internasjonalt seminar om Codes of conduct for missionary activities.</p>
10) Arbeide for at Kirkemøtets vedtak om religionens betydning for integreringsarbeidet blir tydeliggjort og tatt hensyn til i kontakt med så vel kirker som statlige og kommunale myndigheter.	<p>MKR har hatt jevnlige møtepunkter med Udi, UNE og politiske partier og har i disse sammenhengene pekt på sammenhengene mellom integreringspolitikk og religionsdialog. MKR har bidratt i den offentlige debatten om pluralistisk samfunn og religion i det offentlige rom.</p>
<p>III. Tiltak, planer og strategier for å nå delmålene i 2008:</p>	
<p>1) Bistå partnere</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arbeide for å gjøre kirkeansatte, frivillige og andre interesserte kjent med "Troende møter troende" og tenkningen i studieheftet. - Være tilgjengelige pr. telefon, mail og ved personlig nærvær for bistand i oppstart og utprøving av ulike typer religionsmøtetiltak lokalt, regionalt og på stiftsplan. 	<p>Se ovenfor</p>
<p>2) Utvikle ROM-prosjektet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arbeide med avklaring av hvordan ROM- prosjektet kan videreføres som et program i Den norske kirkes strukturer, da på et nivå som menigheter og samarbeidspartnere finner tjenelig og lokalt innrettet. 	<p>Se ovenfor</p>
<p>3) Systematisere arbeid med religionsdialog</p> <ul style="list-style-type: none"> - Videreutvikle dokumentet med hovedlinjer for MKRs interreligiøse engasjement og gjøre dette kjent nasjonalt og internasjonalt. - Følge opp orienteringsdagen 11.januar med kontaktskapende arbeid 	<p>Se ovenfor</p>

<p>og informasjonsspredning mellom de ulike aktørene innenfor religionsdialog.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bidra til å definere begrepet dialog i den offentlige debatten. 	
<p>4) <u>Ressurs-materiell</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Videreutvikle temastedet om religionsmøte på www.kirken.no slik at det speiler religionsmøtets lokale, nasjonale og internasjonale karakter. Særlig oppdatere nettstedet med tanker, ideer og gode handlingsalternativer til bruk i nærmiljøene. - Utarbeide et hefte nr.3 om lokale erfaringer fra religionsdialog og samhandling i samarbeid med Norges Kristne Råd. 	<p>Se ovenfor</p>
<p>5) <u>Nettverksbygging</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Styrke Nettverk for lokale religionsdialoger i Oslo. - Hjelp andre bispedømmer til å opprette lignende nettverk som det i Oslo. - Bidra til opprettelse og drift av et forum for anvendt religionsteologi i samarbeid med Emmaus. - Arbeide for et mulig senter for religionsdialog i Oslo. 	<p>Se ovenfor</p>
<p>6) <u>Bidra til tjenlige arenaer</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ivareta medlemskapet i Samarbeidsrådet for Tros- og livssynssamfunn gjennom deltagelse på årsmøtet, rådsmøter og arbeidsutvalg. - Legge til rette for, og følge opp deltakelse i "lokale dialoger" - Følge opp STLs forum for religiøse ledere. - Gjennomføre to til tre møter i Kontaktgruppen med Det Mosaiske Trossamfund og tre til fire møter i Kontaktgruppen med Islamsk Råd Norge. - Ta initiativ til en dialog-gruppe mellom MKR, IRN og DMT og Gjennomføre minst et møte. - Følge opp og ivareta medlemskapet i Oslokoalisjonen for tros- og Livssynsfrighet 	<p>Se ovenfor</p>
<p>7) <u>Internasjonale kontakter</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Holde ved like og videreutvikle kontakten med nordiske aktører som arbeider med lokale religionsmøter, særlig "Folkekirken og religionsmøte" i Århus, Svenske kyrkan, EKD og St. Phillip's Centre i Leicester. 	<p>Se ovenfor</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Etablere samarbeidsrelasjoner til ECRL. - Styrke samarbeidet med KV, LVF, KEK, Poorvokirkene og Dnks vennskapskirker mht. religionsdialog. 	
<ul style="list-style-type: none"> 8) Økumenisk samarbeid i Norge omkring religionsdialog - Samarbeide med Norges Kristne Råd i å øke engasjementet for religionsdialog i medlemskirkene. - Bidra til å øke engasjementet om religionsdialog i Flyktningenetverket. 	Se ovenfor
<ul style="list-style-type: none"> 9) Trosfrihet - Fortsette å profilere felleserklæringa om trosfrihet og konvertering i ulike sammenhenger nasjonalt og internasjonalt. - Styrke samarbeidet med Oslokoalisjonen og sammen med dem arrangere en konferanse om trosfrihet, konvertering og retningslinjer for misjon. 	Se ovenfor
<ul style="list-style-type: none"> 10) Oppfølging av KM-vedtak - Bidra sterkere i debatten om religionspluralisme, integrering og det norske samfunnet. - Gjennomføre møter med Utlendingsnemnda, Utlendingsdirektoratet, Arbeids- og inkluderingsdepartementet og ulike politiske partier. 	Se ovenfor

2.5.3. Misjon og evangelisering

Resultatmål for feltet: Finne tjenlige samarbeidsstrukturer og – tiltak med organisasjoner og bispedømmer for å fremme misjon og evangelisering i menighetene.

I. Helhetlig evaluering av feltet

Samarbeidsrådet for menighet og misjon fikk ny daglig leder fra høsten av. Det har vært kontinuitet i store deler av arbeidsfeltet, bl.a. i relasjonene med samarbeidsorganisasjonene. Mye energi har vært lagt ned i kontaktskapende virksomhet mellom den nye SMM-lederen og de mange partneerne som inngår i SMM-samarbeidet. Ved årsskiftet kan en si at både ivaretakelsen av eksisterende arbeid og ny satsing på enkeltområder (cf. delmål og tiltak) er i god gjenge.

II. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:

1) Gjennomgå og utvikle samarbeidet med misjonsorganisasjonene i SMM: organisasjonsmodell, møtестruktur og – innhold, **Rapportering og evaluering i forhold til delmål**
Delvis gjennomført, mange spennende tilløp, men fortsatt stort utviklingspotensiale i å samkjøre ressurser for eksempe. leirarbeid

representasjon. Drøfte misjonsstrategiske spørsmål.	rettet mot menigheter.
2) Utvikle samarbeidet mellom sentralt og regionalt nivå, Koordinere arbeidet i bispedømmene	Underveis, i ferd med å få nærmere kontakt mellom nasjonalt og regionalt bla. ved besøksrunde til alle bispekantorene og regionale SMM råd
3) Gjennomgå oppfølgingen av KM-2005: En misjonerende kirke	Kun delvis gjennomført: Viktig at vedtaket om misjonerende kirke får konkret nedslag i Gudstjenestereformen og Trosopplæringsreformen.
4) Følge opp satsningen på informasjon og kommunikasjon av misjon på www.kirken.no	Delvis gjennomført og satser i tillegg på link til egen SMM ressursbank.
5) Opprioritere utvikling av ressursmaterieill til menighetene	Noe er lagt ut på kirken.no
6) Styrke fokuset på misjonal kirketenkning med særlig vekt på trosopplæring, ungdomsarbeid, diakoni og menighetsutvikling	Delvis gjennomført, tankegangen er på vei inn i kirken.
7) Bidra til å få i gang et arbeid med misjon i NKR, rundt "Edinburgh 2010", og til å videreføre et arbeid med misjon i KEK	Delvis gjennomført(1 gang med Edinburgh, ikke KEK enda)
8) Avklare de sentralkirkelige råds rolle i å styrke arbeidet med kristen spiritualitet og møtet med nyåndeligheten	Daglig leder SMM sitter som Kirkerådets representant i dette arbeidet. Areopagosdagen på Litteraturhuset var en viktig milepæl som kommuniserte bredt i 2008.
III. Tiltak, planer og strategier for å nå delmålene i 2008:	Rapportering og evaluering i forhold til delmål
1) - Ansette ny daglig leder og føre vedkommende inn i arbeidet. - Forberede og gjennomføre 3 ordinære SMM-møter, samt AU møter.	Gjennomført
2) - Avholde en to-dagers fellessamling for SMM nasjonalt og regionalt. - Ha dialog med stiftsdirektørene. - Utarbeide prioriteringsbrev til misjonskonsulentene. - Ide- og erfaringsutveksling pr epost i et nettverk med misjonskonsulentene og misjonsorganisasjonene. - Besøke noen bispedømmer.	Gjennomført alt -Møtet med stiftsdirektørene i 6.oktober positivt, generell stor samarbeidsvilje og syn for at misjon er viktig og helt sentral del det kirken er og skal gjøre. -Prioriteringsbrevet utarbeidet, vedtatt og brukes daglig som rettesnor. -Besøkt 9 av 11 bispedømmer
3) - Konsultere SMMs leder - Trekke inn de sentralkirkelige rådene for å identifisere nye tiltak	- Gjennomført - Ikke gjennomført
4) - Legge ut nytt stoff mest mulig fortløpende. - Avsette en uke i semesteret til utvikling av nettsidene	- Delvis gjennomført - Ikke gjennomført
5) - Avholde inntil 4 møter i SMM-Praktisk arbeidsgruppe. Arbeide bl.a. med disse tiltakene:	- Gjennomført 3 PA møter, vil ha 4 i 2009. - Gjennomført produksjon og lansering av Verdensvid bønnebok, meget

<ul style="list-style-type: none"> - Lage en bok med bønner av barn i den verdensvide kirke m/IKO - Lage et hefte om diakoni, misjon og menighet m/Diakonforbundet - Utarbeide en nettbasert ide-ressurs for menighetene 	<p>bra resultat usikker på salgstill.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gjennomført bra resultat, usikker på hvor mye det er blitt brukt. - Underveis, arbeidsgruppen har hatt to møter og satsar på oppstart våren 2009
<p>6) - Utlyse og tildele et menighetsstipend for misjon i trosopplæringen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identifisere tiltak sammen med ungdomskonsulentene i KR - Spille misjonalkirken inn i nettverk for menighetsutvikling - Samarbeide om en oppfølgingskonferanse om Nye menighetsformer 	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennomført - Ikke gjennomført - Delvis gjennomført - Ikke gjennomført - Ikke gjennomført
<p>7) - Lage et hefte "Fra hele verden til hele liv" om misjonstenkning og misjonsmotivasjon i et 100-års perspektiv 1910-2010</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bidra finansielt og innholdsmessig til KEKs misjonsprosjekt 	<ul style="list-style-type: none"> - Foreløpig ikke gjennomført (under bearbeiding)
<p>8) - Avklare et samarbeid med Areopagos og identifisere nye tiltak Innenfor rammen av et slikt samarbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sikre videreføring av Samrådsgruppa for nyreligiositet og Kirkerådets årlige samling for retreatbevegelsen 	<ul style="list-style-type: none"> - Følges opp i samarbeid med Areopagos

2.6. KULTUR OG KIRKEMUSIKK

Overordnet resultatmål fra Kirkerådets tildelingsbrev (fra KKD): Stimulere til utfoldelse av kunst og kultur innen kirken.

2.6.1. Kultur og kirkemusikk

Resultatmål for feltet: Utvikle ny plan for kirkemusikk i Den norske kirke

I. Helhetlig evaluering av feltet

Plan for kirkemusikk er vedtatt. Utfordringen er å følge den opp videre slik at den kan bidra til å styrke kirkemusikkens plass i menighetene. KR har fått tildelt midler på statsbudsjettet for 2010 til å følge opp kulturfeltet i kirken sammen med bispedømmerådene.

II. Delmål med utgangspunkt i resultatmål:

- 1) Vedta Plan for kirkemusikk på Kirkemøtet

Rapportering og evaluering i forhold til delmål

Planen ble vedtatt på kirkemøtet 2008, gjeldende fra 1.1.2009

